

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych wynosi: a) w Warszawie rocznie: rs. 7 kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rub. sr. 1 kop. 20 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4).

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie z pocztą rocznie 12 (złp. 30) w kwartał 3 (złp. 7) wiecej niż sama opłata prowincji w Królestwie 4 rs. 4 kop. rocznie talnie za koperę.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro ŚŚ. Hilarego B. Felixa M.

Wschód słońca o g. 8 m. 6. — Zach. o g. 4 m. 13.

Biurow Redakcji przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście w domu Nro. 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dziś rano stopni zimna 4, wczoraj w poł. zim. 3. Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 4.

Z Petersburga 20 Grudnia (1 Stycznia)

Przez ukazy CESARSKIE do kapituły orderów z d. 26 sierpnia, NAJLEŚKAWIEJ mianowani kawalerami orderów: św. Anny klasy 2ej z koroną, poczmistrz guber. Mohylewski radca stanu *Korycki*; — tegoż orderu 3ej klasy, poczmistrz pow. Słonimski, radca dworu *Giedroyc*; — św. Stanisława 2ej klasy z koroną, zostający przy Peterburgskim dywizjonie żandarmów, doktor medy. i chirurg., radca stanu *Pirculewicz*; policmajster m. Wilna, pułkownik *Wasilj-w 3ci*, i p. o. Warszawskiego gubernialnego inżyniera, ases. koleg. *Zandrowicz*; — zaliczeni do tegoż orderu św. Stanisława klasy 2ej z koroną, księża: członek rzymsko-katolickiego duchownego kolegium, Intuliat Antoni *Fijałkowski*; assessorowie tegoż kolegium, prałaci: Antoni *Kossowski*, Dominik *Moszczeński* i Wiktor *Markiewicz*; rzymsko-katolickiej duchownej akademii, inspektor prałat Wincenty *Lipski* i professor prałat Antoni *Jakubielski*; — św. Stanisława 2ej klasy, pułkownik pułku Grodzieńskiego huzarów gwardji *Chelmiński*; starszy adjutant sztabu J. C. Wysokości jenerał-inspektora wydziału inżynierji, pułkownik bataljonu saperów gwardji *Hatowski*, Prezes Witebskiej izby sadu Kryminalnego, radca dworu *Swotyński*, niezmienny członek grodzieńskiej budowniczej i drogowej komisji, radca stanu *Rahoz*, Kijowski gubern. lustrator dóbr państwa, radca koleg. *Popow*, dyrektor głównej szkoły ogrodnictwa radca koleg. *Obniski* i zostający przy ministrze sekretarzu stanu Królestwa Polskiego do poruczeń szczególnych radca koleg. *Czeliszczeu*; — zaliczeni zostają do tegoż orderu św. Stanisława 2ej klasy księża: assessorowie rzymsko-katolickiego duchownego kolegium prałat Alex. *Litwinowicz*, kanonik Stanisław *Krasziński*, professor duchownej akademii Adolf *Bagieński*, oficjał konsystorza Wileńskiego prałat Antoni *Żyszkowski*, kapelan 4 okręgu korpusu straży wewnętrznej Ostjan *Galimski*, kapelan pułków 2ej lekkiej dywizji jazdy gwardyjskiej Wincenty *Dziakoński*; — zaliczają się do tegoż orderu św. Stanisława 3ej klasy: księża, assessor rzymsko-katolickiego duchownego kolegium, kanonik Andrzej *Dobszewicz*,

adjunkt akademii kanonik Jerzy *Iwaszkiewicz*, assessor konsystorza Wileńskiego Ks. Jan *Menué*, wizytatorowie klasztorów rzymsko katolickich diecezji: Wileńskiej, kanonik Alexander *Wróblewski*, Telszewskiej prałat książe Marjan *Gedroyc*, Witebskiej dziekan Julian *Wasilkowski*, proboszcz kościoła Szklowskiego, Józef *Długoborski*; nauczyciele religji, katolickiej, Michajłowskiego Korpusu Kadetów, Kapelan 5 okręgu odd. Korpusu straży wewnętrznej Bened. *Hołtowicz*, Piotrowskiego-Połtawskiego Korpusu Kapelan 7go okręgu Odd. Korpusu straży wewnętrznej Syxtus *Boban* i Proboszcz Kościoła carskosielskiego Jul. *Pupkiewicz*.

— P. Minister spraw zagranicznych, w dniu 27 października b. r. udzielił JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Księżu Piotrowi Oldenburgskiemu, jako Kuratorowi Alexandrowskiego Lyceum wiadomość, że NAJJAŚNIEJSZY CESARZ w skutek przedstawienia jego ministra, raczył Najwyżej dozwolić, iżby wychowawcy tego lyceum po ukończeniu kursu nauk mogli wchodzić do służby w ministerstwie spraw zagranicznych, na równi z innemi ministerstwami i głównemi zarządami, przez co odwołane zostają postanowienia, ogłoszone w ukazie rządzącego senatu z d. 20 września 1851 roku.

— Ukazem Rządzącego Senatu I departamentu z dnia 11 grudnia ogłoszone następujące zdanie Rady Państwa, NAJWYŻEJ zatwierdzone 5 listopada b. r.: „Rada Państwa w departamencie ekonomji i na zgromadzeniu ogólnem, rozpatrzywszy wniesione na nią z komitetu ministrów przedstawienie głównozarządzającego II oddziałem przybocznej JEGO CESARSKIEJ MOŚCI kancelarji, w przedmiocie zagadnienia o obowiązku kupców starozakonnych należenia do wypłaty mieszczańskich podatków i poborów, za zmarłych w mieszczańskim stanie ich krewnych i w ogóle za ubyłych, zestarzałych, ubogich i okaleczonych żydów-mieszczan, uchwałała zdanie następujące: w uchyleniu odpowiednich artykułów Układu praw postanowić, że żydzi kupcy, obowiązani płacić do nowej rewizji podatki i pobory za zmarłych w stanie miejskim ich krewnych, uwalniają się od obowiązku uczestniczenia w tém mieście, gdzie są jako kupcy za-

pisani, w opłacaniu takowych poborów i podatków w ogóle za ubyłych zestarzałych, okaleczonych i ubogich żydów.“

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w skutek przedstawienia JO. Księcia Namiestnika Królestwa, NAJMIŁOŚCIWIEJ dozwolić raczył przebywającym we Francji wychodcom Polkiem: Kacprowi *Piechockiemu*, Franciszkowi-Stefanowi-Leonardowi *Sojeckiemu*, Ludwikowi *Scislickiemu*, Leonardowi *Zdanowiczowi*, Karolowi *Unickiemu* i Marcellemu *Nawrockiemu*, powrócić do Królestwa Polskiego, na zasadach NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 15 (27) Maja 1856 r.

— NAJJAŚNIEJSZY PAN, w skutek przedstawienia JO. Księcia Namiestnika Królestwa, NAJMIŁOŚCIWIEJ dozwolić raczył przebywającemu we Francji wychodcy Polkiemu Edwardowi *Majkowskemu*, powrócić do kraju, na zasadach NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 15 (27) Maja 1856 r.

Rada opiekuńcza zakładów dobroczynnych pow. Wieluńskiego zawiadania niniejszem, iż w dniach 19 (31) Stycznia i 9 (21) Lutego r. h. odbędą się w m. Wieluniu bale, na korzyść szpitala miejscowego. — [Przydujący W. Psarski. — Se retarz, W. Łęcki

Korrespondencja z Rzymu.

Rzym, 22 grudnia 1856 roku.

Przed wiekiem kiedy miasto Kamieniec na Podolu ostatecznie od Turków Polsce wróconem zostało, a ci obwarowali w traktacie, aby nieruszano pół-kościelca na katedralnej wieży, która meczetem była przez czas tureckiego panowania, biskup kamieniecki Jan Jelita z Dębowej Góry Dembowski umyślił załatwić tę trudność, stawiając na muzułmańskim pół-kościelcu dotąd istniejący posąg Niepokalanęj Dziewicy, przez co niewulgarzając ugodzie uniknąć potrafił wykonania upokarzającego dla chrześcijan warunku, i dodał nowęj świętości, starodawnemu swemu domowi. Szczęściem się więc możemy podobnym acz nierównie starszym pomnikiem na cześć nowo-orzeczonej tajemnicy.

NASZE DZIECI.

POWIEŚĆ W DWÓCH TOMACH.

przez

Autora Kłopotów Starego Komendanta.

TOM I.

(Ciąg dalszy).

Na taką odpowiedź potwierdzającą mój domysł, przyznam się wszystką krew uderzyła do oczu; chciałem coś powiedzieć, chciałem się roześmiać udając niewiadomość, lecz próżne wysilenia, wszyscy poznali odrazu że wiem o co chodzi. Jakoż pan Szymon zrobił kwaśną bardzo minę, matka się przestraszyła, a Różia znów zaczerwieniona po same oczy, pochyliwszy główkę wyniosła się z pokoju.

Po obiedzie więc, który nadzwyczaj milcząco się odbywał, pan Kasper wziawszy mnie pod rękę wyprowadził do drugiego pokoju, i usiadłszy wygodnie pod oknem, tak zaczął:

— Uważasz mój jegomość pod szczęśliwą się gwiazdą rodzileś...

— A to dla czego? — spytałem niecierpliwie...

— A czekajże zaraz ci powiem: — wyjechałem uważasz w przeszłą sobotę do dnia, konie miałem dobre i to cztery, więc na południe stanąłem w Chmielniku. Zajeżdżam tedy jak zwykle do Iwanickiego, wchodzę do izby żeby co przetrząść mój jegomość, aż tu patrzę siedzą trzy jakieś kobiety. Jedna stara i tłusta, a dwie ot ładne stworzoneczka; widzę zerkają ładnie oczkami, ale ja nic nie pytam, a każę sobie podawać kielbasy z kapustą i sosem gęstym, bo trzeba ci wiedzieć mój jegomość, kielbasę gorącą passjami lubię...

— No dobrze wiem o tem, ale cóż dalej?

— A nic, siedzę i siedzę i tamte panie siedzą; ale uważam przypatrują mi się jeszcze czulej; wtem wchodzi mój parobek, a ja do niego — słyszysz Jacenty a daj tam moją plecionkę! — Kiedy w Sosence jegomość ją zostawił, co to pan Tarkowski miał kazać zreperować — gada drapiąc się w głowę. Prawda myślę sobie, tak, i biorę się do owęj kielbasy; jem ani patrzę, aż tu słyszę jakiś ładny głosik mówi do mnie:

— Czy pan dobrodziej z Sosenki jedzie?

— Nie — odpowiem podnosząc głowę, i widzę że z tych trzech tylko jedna blondynka została. — Albo pani zna Sosenkę?

— Nie, zupełnie nie znam.

— To może mego przyjaciela Tarkowskiego?

— I tego nie, tylko — mówiła ciszej rozglądając się do koła — niech mi też pan powie, czy jest tam u niego guwernerem młody człowiek nazwiskiem Żarski?...

— Jest — i pomyślałem sobie, otom proszę jegomości w domu — jest, znam go dobrze, walny chłopak.

— I dobrze mu też tam? czy smutny, wesoły, zdrowy?

— Wszystko troje razem proszę imości, ale z przeproszeniem dlaczego to pani tak się o niego wypytuje?

— Hm — mówi, i widzę że spuszcza oczka, a czerwieni się jak malina. — Znałam go dawniej w Warszawie, stryj zaś jego powiadał że tam przebywa, więc usłyszawszy nazwisko Tarkowskiego, chciałam się co dowiedzieć o tym szlachetnym młodzieńcu. Dziękuję więc panu za jego grzeczność i proszę oświad-

Tegoż dnia odśpiewaniem zostało uroczyste Te Deum w kościele Santa Maria della Minerva dziękując Bogu za ocalenie życia króla Neapolitańskiego od zamachu królobójcy Milano. Oprócz wielu kardynałów i ciała dyplomatycznego *in gala*, była na niem królowa Marja - Krystyna, siostra, jak wiadomo, króla Ferdynanda. Odprawiono także zaraz po odebraniu telegraficznej wiadomości dziękczynne *triduum* w kościele *Santi-Apostoli* na żądanie księżnej Saskiej z domu infantki hiszpańskiej od lat wielu tutaj zamieszkałej.

O. S. za wstawieniem się kongregacji obrzędów potwierdził w tych dniach cześć od niepamiętnych czasów oddawaną bez uznania kościelnego błogosławionemu Ugolinowi Magalotti, urodzonemu na początku XIVgo wieku z hrabiów tego nazwiska w zamku rodzinnym położonym w górach blisko miasta Camerino. Od pierwszej zaraz młodości swojej wzgardziwszy światem i dostatkami, przyjął on trzecią regułę Sgo Franciszka i przez trzydzieści lat prowadził pustelniczy żywot w najdzikszej i najnieodstępniejszej Apeninów stronie. Głos ludu przyznał mu był od dawna cześć, jaką teraz kościół po ścisłym roztrząśnieniu sprawy osądził za godziwą i przystojną.

Po salonach rzymskich mówią teraz najwięcej o nowo-przybyłej królowej Krystynie, matce panującej w Hiszpanji królowej Izabelli, tudzież o rewizycie oddanej jej trzy dni temu przez Papieża. Ma ona tutaj córkę z 2go łoża wydaną za rzymskiego księcia Del Drago, i oczekuje przybycia innej córki. Utrzymują, iż zamierza pozostać we Włoszech i targuje rozległe dobra pod Ankoną. Tym czasem jednak mieszka w najetym przez siebie pałacu Hoppani, gdzie na jej dworze etykieta hiszpańska przestrzegana jest z największą skrupulatnością. Drobną szczegół da wyobrażenie o takowej:

Niebawem po przyjeździe królowej Krystyny do Rzymu, towarzystwo muzyczne zwane *la filarmonica* wyprawiło członka swego księcia Don Marco Ottoboni di Fiano zapraszając Najjaśniejszą Panią na koncert. Posłaniec jakkolwiek będąc sam grandem hiszpańskim 1ej klasy, zniewolony był czekać pół-czwartę godzinę na przedpokojach, zanim go do salonu królewskiego poproszono. W Rzymie gdzie dworu świeckiego nie ma, a na papieżkim etykieta jest nadzwyczaj uproszczona, szlachta wcale nie jest podobną do *Don Silvy w Hernanim*, i nie przywykła do hibernijskich etykietałnych drobiazgowości. Młody tedy książę nie zaprawiony należycie do cierpliwości dworackiej zrzędził *in petto*, gdyż musiał stracić na oczekiwaniu miłościwego wezwania obiadową godzinę wraz z poobiadową.... a gdy wszedł nareszcie, już miał być czas zapomnieć ceremoniału hiszpańskiego, i nie użył przywileju nakrycia głowy przed Jej Królewską Mością, co jako grand hiszpański chcąc się poważnie, i zalotnie przedstawić winien był uczynić.... Sądźmy jednak, iż ten zwyczaj tracić musi na powadze i zalotności, jeśli zamiast romantycznego *sombrero* z piórem służy mu za narzędzie kapeluszy *gibus*, nie mile, jak wiadomo, pukający w tak uroczystej okoliczności za wyprostowaniem

czyć panu Żarskiemu, że dawna jego dobrze znajoma przesyła serdeczne ukłony...

— I owszem proszę pani — odpowiem — ale czy pani nie każe mu co więcej powiedzieć?

— Co więcej? — odzywa się czerwieniąc jeszcze lepiej — co więcej... doprawdy że nie mam... A... chyba... eh, ale to nie można, pan byś mógł komu innemu uto powiedzieć...

— Słowo żołnierskie pani daję — krzyknę wstawając od stołu — że ani pisnę...

— Jak ja to odrazu poznałam żeś pan służył w wojsku — odezwała się z takim uśmiechem że dalibóg o mało com zeskóry nie wyskoczył; a ona tedy powiada te słowa:

— Więc oświadczyć mu pan od Maryni, że tego roku w czerwcu wybieramy się z mamą i siostrą do Buska na kąpiele, że go proszę na wszystko aby się tam zemną mógł obaczyć, bo ważną wyjawię mu tajemnicę, która jego bardzo obchodzi, a nawet los mu zapewnia. Nie zapomnisz pan że od *Maryni*...

— Kiedy tak to z największą pewnością pani dobrodziejko powiem.

— Że — dodała prędko — jestem dla niego tą samą co zawsze — i tych wyrzów nie

się sprężyny....

Świetną obiecują operę na karnawał w teatrze *Apollo* czyli *Tordinona*. Pierwszą prima-donną będzie pani Albertini słynna w calych Włoszech śpiewaczka; pierwszym zaś tenorem Baucardé, który wielkie przeszłego roku otrzymał powożenie w Paryżu. Rzym niedawno zazdrościł Warszawie szczęścia, jakiego już sam więcej nie dozna, podziwiania pani Ristori, gdyż mąż tej ostatniej margrabia Capranica del Grillo, panem rzymskim będąc nie pozwala żonie grać w rodzinnym mieście, gdzie nazwisko jakie nosi za sceną, jest za nadto znanem, gdyż należy do najstarszej szlachty. Pani Ristori ma we Włoszech godną siebie współzawodniczkę w pannie Sadowskiej z ojca polaka urodzonej, której jednak nie znają wcale za Alpami, tak jak tam niedawno o samej pani Ristori bynajmniej nie wiedzieli. Zapewnić atoli możemy, iż w sławnej *Francesca di Rimini* Sadowska stoi z nią na równi.

Obiecują także liczbę balów dość znaczną na Rzym, gdzie, jak wiadomo, nie grzeszą w towarzystwie zbytkiem zabaw.... Ma ich dać kilka świeżo przybyły generał francuzki hr. de Goyon, którego żona jest z domu Montesquiou-Fezensac, i pochodzi z najpierwszej arystokracji francuzkiej. Księstwo Doria, poselstwa francuzkie, austriackie i pruskie, księstwo Aldobrandini i kilka innych domów, przyjmą z kolei obowiązek urozmaicenia tańcem i rozrywką chwil karnawałowych. Dotąd są tylko na porządku dziennym *ricevimenti* czyli wieczory nie tańcujące. w niedziele u księżat *Borghesse* i u margrabiny *Spinola*, w poniedziałki u hr. Coloredo posła austriackiego, w inne zaś dni u ks. *Lancellotti*, *Del Drago*, *Sciarra-Colonna* i t. d. Księżna *Zofia z Branicich Odescalchi*, hrabina z *Komarów Spada-Medici* i hrabina z *Holyńskich Carpegna* mało lub wcale nie przyjmują, a zwłaszcza dwie pierwsze.

Młodzież rzymska pokłada też wielką nadzieję w ambasadorze rosyjskim hr. *Kisielewie*, który jakby czarodziejską różdżką zamienił nowe mieszkanie ambasady w pałac z *Tysiąca Nocy i jednej*.

W przyszłym miesiącu potrafiemy wam dokładnie donieść o sposobie, w jaki spełnionym zostanie powyższy programat.

Pralaci *Vespasiani* i *Fares*, którzy towarzyszyli nuncjuszowi papieżkiemu księciu *Chigi* w poselstwie do Moskwy obadwaj przeszłego tygodnia zostali mianowani biskupami.

W świecie literackim włoskim mowa teraz o pomśmiertnych dziełach hr. *Cezara Balbo*, który należał do rzędu najcenniejszych pisarzy półwyspu. Jego niedawno wydane *Meditationi storiche*, czyli Rozmyślenia historyczne, mogą stanąć na równi z *Uwagami nad wielkością i upadkiem Rzymian* przez *Montesquieu*; *Pensieri ed Esempi* przypominają *Paskala* głębokością i religijnym uczuciem; *Novelle* zaś (Powieści) są pełne oryginalności i najświeższego wdzięku. Warto aby kto się zajął przekładem na polskie dzieł tych, liczących się niezawodnie do najznakomitszych utworów tegocze-

zapomnieć pan, on je zrozumie: że *mam serce*. — Ot i wszystko mój jegomość. Cóż kontent jesteś, he?... eh nie smuć się, głupstwo, widzisz ja nikomu nie powiem ani słowa.... to swoja rzecz serdeczne historje... Miły Boże, co ja to tego sam miałem w życiu... A jak ubrała, fu, jak jaka księżniczka; w drogiem futrze z zielonym axamitem, i ładną karetą pojechała... a nawet i lokaje w futrach... Szczęśliwyś jest chłopce i rzecz skończona!... trzymaj jej się też rękami i nogami...

Wiadomość ta zrazu nadzwyczaj mię ucieszyła. Z zapłonioną twarzą, rozpromienionem okiem, jakby czując, że dawne nadzieje stopniowo we mnie odżywają, biegałem po swojej izdebce wzdłuż i wszerz rozbierając każde słowo organisty...

Tak, tak — myślałem śmiejąc się do siebie, to nie ję była wina; biedaczka w obcym prawie domu, młoda, bojaźliwa, cóż dziwnego że musiała zgodzić się z wolą despotycznych rodziców... Ale ona mnie kocha jeszcze, tak, ja wiem... ja to czuję, moje serce powtarza mi to samo. Wszystkie okoliczności... ta niezwykła odwaga w liście... to pogwałcenie skromności dziewiczej... wszystko... wszy-

nych, lubo mniej dostępnych dla naszych ziomeków, z powodu wcale nie upowszechnionej między nami znajomości włoskiego języka.

Dwa inne dzieła, zwracające w tej chwili powszechną uwagę, noszą następne tytuły: *Teorica del Matrimonis* (Teorja małżeństwa) i *Saggi intorno al Socialismo* (Rysy socjalizmu), przez hr. *Emiljana Avogardo della Motta*.

Polecam wam także zrozumialszą, bo po francuzku przez włoszkę napisaną powieść; wyszła ona najprzód w *Revue des Deux Mondes*, a potem osobno wydana została; jest to *Emina* przez księżnę *Belgiojoso*, świeże, pełne dowcipu i kobiecego wdzięku studja nad tureckimi obyczajami. Autorka, jak rzeki *Azji*, gdzie tak długo mieszkała. potrzasa lśniącym złotem stronic swoje. Są tam niektóre ustępy prawdziwie filigranową robotą wykonane i tak delikatnie a subtelnego rysunku, iż rzekłbyś z *Diderotem*, że dowcipna księżna, by je skreślić, umaczała pióro w pyłku ze skrzydełek motyli. W innych znowu italska fantazja wschodniem słońcem rozgrzana, wiąże niedoścignione arabeski i sieje jaskrawe kwiaty, przejęte zapewne od pięknych odalisek, wyszywających tureckie kobierce....

Mówiąc o piszącej kobiecie, dodać musimy, iż zapowiedziane tutaj przybycie *Deotymy* silnie wywołało zajęcie w towarzystwie polskiem. Ufają wszyscy, iż podróż włoska stanie się wielce dla niej korzystną, i że plastyczność auzońskiej sztuki wpływając na jej talent, odwiedzie go od upodobanych mu allegorycznych abstrakcji i popisywania się z uczonością, a obdarzy natomiast błogą prostotą i określeniem.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Depesze Telegraficzne.

Paryż 8 Stycznia. Według ogłoszonego dziś raportu miesięcznego o stanie Banku francuzkiego, zapas gotowizny zmniejszył się o 6,750,000, zaliczenia w rentach o 2,500,000 fr., zaliczenia w innych papierach o 2,500,000, bieżący rachunek skarbu o 16,250,000 fr., przeciwnie zaś zapas papierów w końcu powiększył się o 54,250,000 fr., cyrkulacja biletów o 29,300,000 a bieżące rachunki z prywatnemi o 20 milj. fr.

Mursylja 8 Stycznia. Przybyło tu z Paryża poselstwo birmańskie odpłynęło bezzwłocznie; salwa 15 strzałów armatnich pożegnała odjeżdżających. — Poseł perski *Feruk-Kan* oczekiwany jest tutaj jutro.

Turyń 7 Stycznia. Posiedzenia Izb zostały przez Jego Kr. Mość osobiście zagajone.

(*Preussischer St. Anzeiger*).

A M E R Y K A.

— Spiski między murzynami nie przestają ciągle obudzać trwogę na południu. Obawiają się szczególnie dnia Bożego narodzenia, chociaż komitety ostrożności zostały potworzone na wszystkich punktach zagrożonych i przedsięwzięto wszelkie środki policyjne. Pewien murzyn pracujący w jednej wielkiej kuźni w Tennessee, oświad-

stko przekonywa mię, że ję szlachetna dusza cierpi a kocha...

Maryniu kochaj a nie zawiedziesz się! — zawołałem z uniesieniem... Tu w głębi mojego serca jest żar co przepali wszystkie okowy względów i płaskiej pychy ludzkiej... Ja cię dosięgnę wszędzie, ja przejdę wszystkie katusze, wszystkie trudności; rozmię w puch te niby niezwykłe przeszkody, bom ja silny w tej chwili twą miłością, jam gotowy bohater do walki z całą światową potęgą. Ty będziesz moją Maryniu!...

I po tej ognistej przeprawie zatrzymałem się nieco, układając plany przyszłości... Jeszcze twarz mi pałała niezwykłym ogniem, jeszcze rozdrażnione nerwy poruszały mną febrycznie, a myśl przebiegając po czarodziejskich łąkach rozkoszy, nie wiedziała na którym zatrzymać się kwiatku, gdy wszystkie przebyte cierpienia, niema rozpacz i przedsięwzięcie rozbratu z ludźmi, jakże wydawały mi się blademi w porównaniu z tem nieopisanem uczuciem szczęścia napełniającem istotę moją...

Głupi byłem i warjat! — szepnąłem wreszcie schylając głowę na piersi. — Tak uciechaniebnie z Warszawy, porzucić już krwawo

czył, że zna wszystkie szczegóły spisku, ale że raczej umrze niż je odkryje, otrzymał 750 batów i umarł unosząc z sobą tę tajemnicę.

W Kadyxie, w prowincji Kentucky, jeden wolny murzyn osądzony przez komitet bezpieczeństwa, został powieszony. Więzienia przepelnione są niewolnikami z których wielu ten sam los czeka. Terroryzm jest chlebem powszednim.

(Indépendance Belge).

New-York 24 Grudnia. Olbrzymi projekt połączenia starego z nowym światem przez podmorski telegraf, zbliża się już do wykonania. Potrzebny kapitał 350,000 ft. podzielony na akcje jest już podpisany, a 20 pCt. już nawet w gotówce złożono. Rząd angielski zapewnił przedsiębiorcom roczny procent 4% i do fabrykantów drutów telegraficznych wydano wezwanie, aby się zgłaszali do ugody w przedmiocie wygotowania potrzebnych drutów, które na dzień 31 marca mają być już zupełnie gotowe do wpuszczenia w morze. Dwa paropływy z których każdy mieć będzie połowę wygotowanej liny, mają zejść się z sobą na środku oceanu i po spojeniu tej elektrycznej wstęgi ruszą, one w strony przeciwne, jeden ku wschodowi drugi ku zachodowi, spuszczać linę w morze i zbliżając się do brzegów Irlandji i Newfoundland. Przepuszczają że całe to dzieło na dzień 1 lipca będzie mogło być ukończone. Położenie liny odbywać się będzie między 48 i 52 stopniem szerokości północnej, na stepowym gruncie morza, który przez sondowanie odkryty został i nazwany *plaszczyną telegraficzną* między przylądkiem Race w Newfoundland i przylądkiem Clear w Irlandji. Odległość między temi dwoma punktami wynosi 1640 mil angielskich a największa głębokość ostatnich sondowań porucznika amerykańskiego Berryman, około 12,420 stóp. Ta głębokość przypada prawie w samym środku między dwoma brzegami. Grunt na którym lina telegraficzna będzie spoczywała, składa się prawie wyłącznie z delikatnej wapiennej ziemi, wolnej od wszystkich przeszkadzających materiałów i od tych silnych prądów które ocean atlantycki często w głębokości 10,000 stóp podmywają. Nic nie dosięga tej głębokości; chyba niekiedy topniejąca góra lodowa i kadłub rozbitego okrętu. Raz spuszczone na dół lina telegraficzna, będzie tam spoczywała najspokojniej, tylko największą trudnością jest położyć ją tam na całej długości. (Neue Pr. Ztg.)

A N G L J A.

Londyn 8 Stycznia. Jenerał Codrington złożył wczoraj przed swemi wyborcami wyznanie wiary i oświadczył, że jest za ogólną wolnością wyznań, emancypacją żydów i zmniejszeniem podatku dochodowego, ale z drugiej strony, dodał, że jest przeciwnikiem tajnego głosowania przy wyborach parlamentowych.

Według doniesień z Malty otrzymanych przez Marsylję, gwałtowna burza zrzuciła wielkie szkody na wodach maltańskich. Cztery okręty a między niemi *Mohamed-Ali*, zostały zatopione, a przeszło 300 bark rozbiło się o Molo.

(Preussischer St. Anzeiger).

A U S T R J A.

Wiedeń 7 Stycznia. Wszystkie oczy zwracają się obecnie do Medjolanu, którego sławne bramy oczekują wjazdu Cesarza i Cesarzowej. Znakomite rodziny które żyły w wielkiem odosobieniu od kilku lat, przygotowują się do zabaw i uroczystości. Słychać że wielu patrycjuszów otrzyma podwyższenie stopni i tytułów szlacheckich. W tece cesarskiej ma się jeszcze znajdować mnóstwo wspaniałomyślnych aktów łaski dla lombardów. Przy wjeździe do Medjolanu kilku ministrów ma być obecni. Hrabia Buol Shauenstein wielokrotnie wspomniany w kwestji neuszatelskiej, którą on traktuje jako pochodzący z Graubinden i baron Bach przygotowują się już do drogi. Zostali oni imiennie przez Cesarza zaproszeni.

Bank objął teraz zarząd wszystkich oddanych mu na zastaw dóbr rządowych. Względem stanu w jakim dobra węgierskie znajdują się, komisarze bankowi mówią nie zbyt pochwalnie. Bez pomocy jakiego towarzystwa rolniczego w razie sprzedaży tych dóbr nigdyby się nieobeszło.

Administracja krajowa która w sześciu pierwszych miesiącach bieżącego roku administracyjnego wykazała 5,790,000 złr. czyli prawie 5 Cpt. podwyższenia dochodów, w porównaniu z odpowiednim okresem przeszłego roku, w ostatnich czasach równie pomyślnie czyniła postępy. *Pesther Lloyd* pisze: „Jeśli wydatki na armję w r. b. doznały zmniejszenia, to podwyższenie dochodów podwójną ma ważność i możemy oświadczyć, że rząd nasz wkrótce nie będzie już potrzebował pokrywać deficyt nadzwyczajnymi środkami.

— W czasie wojny wschodniej, w Galicji zakładać zaczęto w rozmaitych punktach fortyfikacje które tylko miały służyć dla chwilowej potrzeby. Obecnie rozpoczęto rozbieranie lub sprzedaż przez licytacje tych budowli i termin wyznaczono na połowę stycznia. (Neue Pr. Zeit.)

F R A N C J A.

Paryż 8 Stycznia. Bardzo dziś mało było interesów. Od dnia likwidacji, nie mieliśmy jeszcze tak oziębłej giełdy. To zwolnienie w interesach jest skutkiem niepewności w przedmiocie bilansu banku, który jutro ogłoszony zostanie w *Monitorze*. Przez cały czas giełdy renta 3% wahała się między 67,40 i 67,30, i na tym ostatnim kursie zamknęła, to jest o 15 c. niżej od wczorajszego stanu.

Kredyt ruchomy i dziś jeszcze spadł w kursie. W początku przedawany był po 1355 do 1360. Kilka żądań po tej cenie podniosło go do 1396, ale przy zamknięciu notował się już tylko na 1370.

— Cesarz zapewne między dwoma posiedzeniami nalegał bardzo energicznie aby Anglja uległa ogólnej opinji i naznaczyła ostateczny termin ewakuacji stanowisk nateraz zajmowanych. Anglja która już uczyniła ustąpienie swoim sprzymierzeńcom, temże zezwoliła na rozpoczęcie nowych konferencji, czego widocznie byłaby chciała koniecznie uniknąć, uczyniła jeszcze i ten nowy krok pojednawczy. Zobaczmy później czy jeszcze nie zechce cofnąć tego ustąpienia. Cesarz chciał żeby

oznaczono termin 15 marca, ale podobno Sardynja pogodziła to wszystko zaproponowaniem 30 marca jako rocznicy podpisania traktatu paryzkiego.

— Małżeństwo hr. Morny które wczoraj podawaliśmy jako bliski, ale niezawodny fakt, dziś jak się dowiadujemy jest już faktem dopełniwym. Depesza telegraficzna doniosła że wczoraj zawarty został w obecności NAJJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA ICHMOŚĆ, związek małżeński naszego ambassadora z córką księżnej Trubeckiej, którego regularyzacja zostanie następnie dopełnioną przez ogłoszenia wymagane przez prawo miejscowe we Francji.

Młoda małżonka naszego ambassadora ma dopiero jak donieśliśmy dziewiętnaście lat i żadnego innego posagu prócz nadzwyczajnej piękności; dopiero przed dwoma miesiącami wyszła ona z klasztoru Stęj Katarzyny, w którym odbierała wychowanie. Matka jej jak wiadomo długo mieszkała we Francji, a mianowicie w Tréport.

Hrabia Morny na podarunek ślubny ofiarował djamenty wartości dwóch milionów. Przed dwoma dniami ambassador nasz prosił Cesarza o pozwolenie na ten związek i otrzymał takowe.

— Nie chcemy tu wymieniać nowe nazwiska podawane do wyboru J. C. Mości w miejsce zamordowanego arcybiskupa paryzkiego, a między którymi obok biskupa z Tours, wymieniają ks. Salinis biskupa z Amiens, kardynała Donnet i t. d. Wszystkie te przypuszczenia są samowolne i na niczem nie oparte. Dziwią się tu powszechnie dla czego ksiądz Bautain, prawa ręka arcybiskupa Sibour, nie został wybrany na jeneralnego wikariusza. Przyczają za powód tego pominięcia, że ks. Bautain podzielał w zupełności nieco progresyjne ideje zmarłego arcybiskupa. Osoby mogące być dobrze zawiadomionemi zapewniają że kapituła nie chciała zbyt wolno wybierać i nowych wielkich wikariuszów wzięła z pomiędzy tych tylko którzy już byli archidjakonami.

Jutro izba oskarżeń pod prezydencją p. Berville, zadecyduje względem losu Vergera. Ten zbrodniarz jest ciągle spokojny i przerażająco loiczny. Powiedział on że zabił arcybiskupa zamiast księdza Legrand, który miał więcej tytułu do jego zemsty osobistej, aby lepiej dać pojąć wysokim dygnitarzom, że za mało interesują się losami prostych księży.

Rada stanu ma się w tych dniach zebrać, aby na jeneralnem posiedzeniu dać ostateczne wotum względem projektu kodexu wojskowego który już jest wygotowany.

Dzisiejsza słabość ruchu na giełdzie, przypisywaną była słusznie czy mylnie przypuszczeniu zmniejszenia gotowizny banku o 6 do 7 milionów frank. Znowu dużo mówią o utworzeniu sześciu nowych posad agentów wexlowych. Obliczono że terazniejsze posady w liczbie 60, warte są każda w przecięciu przynajmniej półtora miliona franków. Nowi ajenci mają złożyć każdy po 500,000 fr. do kasy agentów wexlowych, co wynosi 3 miliony które rozdzielone zostaną między ich starszych kolegów.

— Hrabia Walewski chociaż w sobotę bardzo był słaby, przydował jednak na posiedzeniu kon-

opracowany kawałek chleba, skazać się na dobrowolne tułactwo, i za co?... i dlaczego?... Och! żebym ja był wiedział o twem uczuciu droga bogdanko moja, zniósłbym stokroć większe zgryzoty, przetrwałbym wszystkie upokorzenia, bo tryumf mój na twem sercu założony, podniosłby mnie w oczach własnego sumienia i świata!... A teraz?... i cóż zrobię nie-szczęśliwy?... Zaprzedałem się tym ludziom, którzy wiem że mię kochają bardzo, ale cóż ich miłość znaczy przy twojej?... Nie, nie, trzeba otrząsnąć się z dobrowolnej zgnilizny, trzeba pożegnać te miejsca, które także przemieniły mię mogą w zgniliznę... W świat, w świat panie Józefie! — zawołałem podnosząc na powrót oczy. — Tam znajdzie jeszcze kawałek chleba co dla mnie i dla niej wystarczy; tam znaję mą pracę i nie odmówią swój dłoni...

A matka? — szepnął stróż anioł.

— Prawda, matka... i zatrzymałem się chwilę w moich uniesieniach, a przez głowę przebiegła dziwna nieznana mi dotąd myśl egoizmu. Lecz zaraz poznało się na niej synowskie serce, bo rumieniec wstydu oblał twarz moją. No i cóż matka? — ma fundusz, kupi znów kolonijkę jaką, będzie żyć spokojnie, ja będę

dosyłał, a gdy Bóg pobłogosławi mym zamiarom, Marynia całym życiem odplaci jej ową chwilę goryczy...

A obowiązek? — dorzuciło sumienie.

Obowiązek — powtórzyłem ironicznie... Obowiązek... ofiara... tak, prawda, nie godziłoby się porzucać człowieka, który przyjął mię w dom swój jak syna, który... lecz znowu dla czegoż ja mam być ofiarą całopalną za drugich?... Wszak tylu, takich samych jak ja znajduje się jeszcze... ot nawet sam wyszukam porządnego człowieka... dla niego to wszystko jedno...

A professor co powie na to?

— Hm cóż to jego obchodzi — odpowiedziałem sobie zaraz — on mantyka pocziwy, prawy, zapomniał już że ludzie młodymi być mogą. Wszak i ja mam prawo do szczęścia?... Tak mam niezaprzeczenie, bom do niego szedł ciernistą drogą niedoli!...

Takiem więc rozmyśleniem oczyściwszy wszelkie zapory na drodze przyszłości zawadzać mogące, wesół jak nigdy, z żywością dawno niepamiętaną, przesiedziałem z pannami do wieczora.... Stary Tarkowski zauważył niezwykły mój humor, cieszyło go to mocno,

jakkolwiek chciałby być dociec jego tajemną przyczynę. Lecz że pan Kasper związany był słowem, a mnie nie śmiało się oto zapytywać, więc dość mu było tego co widział. — Różia, Anusia, kontente iż mają trzpiotowatego i wesołego towarzysza, chichotały się z całego serca, biegając i dokazując ze mną; a nawet Różia z początku zachmurzona, widząc taką z méj strony uprzejmość, cieszyła się tem szczęściem nauczyciela, nie zdając sobie rachunku z powodów poprzedniego smutku.

Otóż z podobnie wesołym usposobieniem mojem przeszło kilka tygodni. Wiosna jakby na pokaz zdumionych ludzi, cudnie rozłożyła po ziemi wszystkie swoje skarby. Cały ogród w Sosence pokrył się białym woniejącym kwiatem wiszeń i czereśni; wysmukłe lilje, pyzate piwonje, niewinne narcyzy i potulne fiołki, wyglądały tu i tam z pomiędzy świeżutkiej trawki, a odwieczny śpiewak naszych lasów milutki słowiczek, królował wśród nocnej ciszy rozwodząc sentymentalnie swoje śpiewy uroczyste.

(Dalszy ciąg nastąpi).

